

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoKR/2/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115201520
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6115201520.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej, členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD., v právnej veci žalobcu Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s., so sídlom Štefánikova 27, P. O. Box 154, 814 99 Bratislava, IČO: 00 682 420 proti žalovanému U.. A. S., D. XXXX/XX, XXX XX J., právne zast. AKMG, s.r.o., so sídlom Dolná 6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 800 589 o určenie pohľadávky popretej v konkurznom konaní 1R/5/2014, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 63Cbi/2/2015-135 zo dňa 25. októbra 2016 takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 63Cbi/2/2015-135 zo dňa 25. októbra 2016 v napadnutej časti prvej a druhej výrokovej vety potvrdzuje.

Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím zastavil okresný súd konanie o návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal určenia pohľadávky popretej v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu Kúpele Brusno a.s. „v reštrukturalizácii“, so sídlom Brusno vo výške 3.268.058,67 Eur žalovaným čo do právneho dôvodu, výšky, jej vzniku, zabezpečenia zabezpečovacím právom a poradia zabezpečovacieho práva. Okresný súd v odôvodnení poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 153/2015 zo dňa 29.07.2015, ktorým uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 1R/5/2014 zo dňa 10.10.2014 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Došlo tak k právnemu stavu, na základe ktorého u dlžníka Kúpele Brusno a.s. došlo k pokračovaniu v reštrukturalizačnom konaní.

2. V incidenčnom konaní začatom po vyhlásení konkurzu pod sp.zn. 1R/5/2014 na majetok úpadcu Kúpele Brusno a.s. vedenom žalobcom voči žalovanému ohľadom určenia popretej pohľadávky, ktorý bol zrušený, prestala z tohto dôvodu existovať procesná podmienka, ktorú nie je možné odstrániť, a teda existencia konkurzu, v súvislosti s ktorým sa toto incidenčné konanie viedlo, na základe čoho okresný súd s poukazom na § 161 ods.2 CSP konanie v prejednávanej veci zastavil. O náhrade trov konania rozhodol tak, že nárok na náhradu nepriznal žiadnej strane, pretože ani jedna z nich nezavinila zastavenie konania. Zároveň súd rozhodol aj o vrátení zaplatených preddavkov stranami sporu v súlade s § 32 ods.1 zák.č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii v platnom znení.

3. S rozhodnutím okresného súdu sa neuspokojil žalobca a podal proti nemu odvolanie. Nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia, keďže podľa jeho názoru k zániku procesných podmienok pre vedenie tohto incidenčného sporu v dôsledku zrušenia uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu uvedeným nálezom Ústavného súdu SR nedošlo. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3Co/3/2011 zo dňa 11.08.2011, podľa ktorého sú procesnými podmienkami konania také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho

poriadku. Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Podľa názoru žalobcu nepredstavuje vyhlásenie konkurzu na majetok úpadcu, resp. jeho následné zrušenie nálezom Ústavného súdu SR zánik procesnej podmienky nevyhnutnej pre rozhodovanie okresného súdu o nároku uplatnenom v incidenčnom konaní žalobcom, a to ako na strane účastníkov konania, tak aj na strane súdu. Zrušenie uznesenia okresného súdu o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu by sa podľa názoru žalobcu mohlo odraziť iba v meritórnom rozhodnutí súdu, ktorým by rozhodol o uplatnenom nároku žalobcu, a to aj negatívne, na základe čoho navrhol rozhodnutie okresného súdu zrušiť v celom rozsahu.

4. V odôvodnení tiež poukázal na tú skutočnosť, že v konkurze na majetok úpadcu boli uplatnené pohľadávky žalovaného v celkovej výške 8.012.777,36 Eur, z deklarovaného ručenia úpadcu za záväzky spoločnosti BIC Trade s.r.o. za poskytnutie hotovostných pôžičiek spoločnosti BIC Trade s.r.o. v celkovej výške 5.900.000,- Eur, a to zo strany veriteľov S. D. vo výške 950.000,- Eur dňa 31.01.2011, O. X. vo výške 950.000,- Eur dňa 02.05.2011 a A. S. vo výške 4.000.000,- Eur dňa 27.12.2011, čo v konaní preukazovali predložením príjmových pokladničných dokladov a výdavkových pokladničných dokladov, pričom z výdavkových pokladničných dokladov vyplynulo, že peňažné prostriedky v celkovej výške 5.900.000,- Eur boli použité na uhradenie záväzku spoločnosti BIC Trade s.r.o. voči K. G.. Poskytnutie pôžičiek zo strany uvedených veriteľov bolo preukazované aj predložením pokladničnej knihy spoločnosti BIC Trade s.r.o. za obdobie od 01.01. do 31.12.2011.

5. Z obsahu znaleckého posudku, ktorý bol vypracovaný na základe požiadavky Krajského riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície Banská Bystrica č. 8/2016 zo dňa 27.05.2016 znalcom U. Z. K. vyplýva, že do dňa 23.04.2014 neboli v účtovníctve spoločnosti BIC Trade s.r.o. pokladničné doklady č. P18 a výdavkový pokladničný doklad V21 za rok 2011 žiadnym spôsobom evidované. Dňa 23.04.2014 bolo do účtovníctva tejto spoločnosti za rok 2011 nahraných 8 nových pokladničných dokladov, z ktorých prvé 4 obsahovali sumu 950.000,- Eur a boli vyhotovené s dátumom 31.01.2011 a 02.05.2011, príjmový pokladničný doklad 5, 6 na sumy po 2.000.000,- Eur bol vystavený dňa 15.06.2011 a príjmové pokladničné doklady 7 a 8 boli vystavené na sumu po 4.000.000,- Eur s dátumom 27.12.2011. Zároveň boli do účtovníctva nahraté interné doklady, ktorým boli naučtované úroky z pôžičiek deklarované poskytnutými veriteľmi S. D., O. X., W. K. a A. S..

6. Dňa 09.05.2014 bola v účtovníctve spoločnosti BIC Trade s.r.o. vykonaná oprava 15 príjmových pokladničných dokladov a 22 výdavkových pokladničných dokladov z dôvodu, aby sa zachovala postupnosť v ich číslovaní po dohratí 8 pokladničných dokladov dňa 23.04.2014. V pokladničnej knihe spoločnosti BIC Trade s.r.o. za obdobie od 01.01. do 28.02.2011 tlačenej dňa 17.08.2011 predloženej daňovej kontrole nebolo evidované prijatie pôžičky od S. D. dňa 31.01.2011 v sume 950.000,- Eur a ani vydanie týchto peňažných prostriedkov v ten istý deň K. G.. Vyššie uvedené doklady, ktorými preukazovali veritelia nimi poskytnuté pôžičky spoločnosti BIC Trade s.r.o. a úpadcu tak boli vytvorené najskôr dňa 23.04.2014, t.j. po začatí reštrukturalizačného konania dlžníka Brusno Kúpele.

7. K odvolaniu žalobcu podal vyjadrenie žalovaný, ktorý v ňom poukázal na vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu, s ktorým sa plne stotožnil. Uviedol, že pokiaľ bol konkurz na majetok úpadcu Kúpele Brusno a.s. zrušený, a teda sa pokračuje v reštrukturalizačnom konaní, nie je možné pokračovať v incidenčnom spore vyvolanom konkurzom, pretože sa jedná o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nie je možné odstrániť. Podľa názoru žalovaného je incidenčné konanie konaním vyvolaným konkurzom, pričom podmienkou, ktorá musí byť splnená, aby takéto konanie vôbec mohlo začať, je vyhlásený konkurz na majetok úpadcu a zároveň popretie pohľadávky v rámci tohto konkurzného konania. Ak jedna z týchto podmienok splnená nie je, má žalovaný za to, že ide o nedostatok procesnej podmienky.

8. Nesúhlasil ani s tým tvrdením žalobcu, že zrušenie uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica o vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu sa mohlo odraziť iba v meritórnom rozhodnutí súdu, pretože ak by okresný súd konanie nezastavil a konal vo veci ďalej, vznikali by súdu, ako aj stranám sporu zbytočné náklady a ďalšie konanie vo veci by bolo nevhodné. Meritórnym rozhodnutím by boli viazaní len účastníci konkurzu vyhláseného na majetok úpadcu, preto by meritórne rozhodnutie súdu v tejto veci nemalo žiaden význam.

9. Ohľadom vyjadrenia žalobcu týkajúceho sa právneho dôvodu pohľadávky prihlásenej žalovaným do konkurzu uviedol, že žalovanému nemôže byť na ujmu skutočnosť, že úpadca riadne nezaúčtoval

poskytnutie pôžičiek, čím vznikli nedostatky v jeho účtovníctve. Žalovaný nemal povinnosť kontrolovať, či boli pôžičky riadne zaúčtované a na takúto kontrolu nie je ani oprávnený. Bol toho názoru, že okresný súd rozhodol správne, keď konanie pre nedostatok procesnej podmienky, ktorú nie je možné odstrániť, zastavil.

10. K vyjadreniu žalovaného, ktoré bolo doručené okresným súdom žalobcovi, sa žalobca nevyjadril.

11. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379, § 380 ods.1 a § 385 ods.1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

12. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalobou doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 29.01.2015 sa žalobca domáhal voči žalovanému, obaja v postavení konkurzných veriteľov rozhodnutia súdu, ktorým by určil, že pohľadávka žalobcu uplatnená v konkurze vyhlásenom v tom čase na majetok úpadcu Kúpele Brusno a.s. so sídlom Kúpeľná 1, 976 62 Brusno v celkovej výške 3.268.058,67 Eur je čo do jej výšky, právneho dôvodu, vzniku, zabezpečenia zabezpečovacím právom a poradia zabezpečovacieho práva oprávnená. Žalobcom prihlásená pohľadávka bola v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu popretá žalovaným ako veriteľom pohľadávky, ktorú si tiež uplatnil voči úpadcovi.

13. Ústavný súd SR nálezom sp.zn. II. ÚS 153/2015 zo dňa 29.07.2015 rozhodol o sťažnosti žalovaného tak, že uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 1R/5/2014 zo dňa 10.10.2014, ktorým zastavil reštrukturalizáciu dlžníka Kúpele Brusno a.s., začal voči nemu konkurzné konanie, vyhlásil na jeho majetok konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty ustanovil A.. S. O., J. D. XXE, Y., značka správca S 1614 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

14. Po zverejnení uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 1R/5/2014 v Obchodnom vestníku č. 198/2014 zo 16. októbra 2014, nadobudlo toto uznesenie právoplatnosť dňa 17. októbra 2014. Následne správca postupoval v konkurznom konaní podľa Zákona o konkurze a reštrukturalizácii a u tých pohľadávok konkurzných veriteľov, ktorých iný konkurzný veriteľ poprel pohľadávku ďalšieho konkurzného veriteľa postupoval popretý veriteľ tak, že na súd podal incidenčnú žalobu za účelom vydania rozhodnutia o jej oprávnenosti. Zrušením konkurzu nálezom ústavného súdu však došlo k stavu, že k prejednaniu a rozhodnutiu incidenčných žalôb nedošlo, pretože reštrukturalizačné konanie sa na dlžníka Kúpele Brusno a.s. obnovilo a súd v ňom pokračoval.

15. Podľa § 196 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej ZoKR)v platnom znení, ak tento zákon neustanovuje inak, na začatie konkurzného konania, na konkurzné konanie, na začatie reštrukturalizačného konania, na reštrukturalizačné konanie a konanie o oddĺžení sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

16. Podľa § 471 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej CSP), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

17. Podľa § 161cit. zák., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť.

18. Podľa ods. 2cit. ust., ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

19. Ustanovenia § 28 až 32a ZoKR obsahujú základný procesný rámec prejednania incidenčných sporov, ktoré sú konaniami návrhovými, preto súd o nich rozhoduje len na návrh oprávnenej osoby. Kto je oprávnenou osobou vyplýva z vymedzenia jednotlivých typov týchto incidenčných sporov, pričom je treba zdôrazniť, že návrh na začatie incidenčného sporu má povahu žaloby.

20. Primeranosť použitia Občianskeho súdneho poriadku, resp. Civilného sporového poriadku alebo Civilného mimosporového poriadku je treba v každom prípade vykladať tak, že pokiaľ zákon obsahuje vlastné procesné pravidlá, tieto sa aplikujú bez výhrad s tým, že pravidlá Občianskeho súdneho poriadku, resp. Civilného sporového poriadku alebo Civilného mimosporového poriadku sa aplikujú vtedy, ak určitú

procesnú otázku zákon neupravuje. K tomu pozri tiež nález Ústavného súdu SR z 10. marca 2015, sp. zn. II. ÚS 867/2014-86. Z hľadiska všeobecného vymedzenia požiadaviek na obsah žaloby sa pri prejednávaní incidenčných sporov použili do 30.06.2016 primerane najmä ustanovenia § 42 a § 79 Občianskeho súdneho poriadku (OSP) a od 01.07.2016 sa aplikuje Civilný sporový poriadok, najmä § 123 až 130, ak nestanoví konkurzný zákon inak.

21. Incidenčnú žalobu môže podať okrem správcu aj konkurzný veriteľ a môže ju podať nielen proti konkurznému správcovi ako žalovanému, ale aj proti inému konkurznému veriteľovi, ktorý jeho pohľadávku poprel. Z toho potom vyplýva, že účasť konkurzných veriteľov v súdnom konaní je dokladom o charaktere incidenčných sporov, t.j. sporov vyvolaných konkurzným konaním a vedených na základe žaloby podanej v rámci konkurzného konania. Základnou podmienkou vedenia incidenčného konania je, že Incidenčná žaloba môže byť podaná len v rámci prebiehajúceho konkurzného konania.

22. Pre skúmanie procesných podmienok, priebehu a nariadenia pojednávania o incidenčnom spore sa postupovalo ss poukazom na § 196 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii podľa Občianskeho súdneho poriadku a od 1.júla 2016 sa postupuje podľa Civilného sporového poriadku. Pre konanie o žalobe v prípade, že existuje neodstrániteľná prekážka konania, resp. prekážka, ktorú sa nepodarilo odstrániť platí, že konanie o takejto žalobe súd zastaví, a to bez ohľadu na vecnú legitímáciu strán sporu a bez ohľadu na jej charakter incidenčnej žaloby.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd správne dospel k záveru, že neexistencia konkurzného konania, ktoré bolo nálezom Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 153/2015 zo dňa 29.07.2015 zrušené je takým nedostatkom podmienok konania, ktoré nie je možné odstrániť. Aj keď konkurzný zákon obsahuje pomerne podrobné procesné pravidlá, ktoré je potrebné vnímať v ich komplexnosti, nedostatok podmienok konania je upravený samostatne. Neplatí to však pre záver, ktorý sa týka vzťahu podmienok konania, a to najmä z toho dôvodu, že ust. § 196 ZoKR predpokladá pre vedenie incidenčného konania primerané použitie ustanovení Civilného sporového poriadku.

24. Z ust. § 161 CSP vyplýva, že procesnými podmienkami konania sú také podmienky, bez splnenia ktorých nemôže súd vo veci konať, resp. rozhodnúť. V preskúmvanej veci nie je pochybnosti o tom, že konkurzné konanie bolo riadne začaté, avšak bolo následne rozhodnutím Ústavného súdu SR zrušené. V čase jeho trvania bola do konkurzu prihlásená pohľadávka žalobcu s tým, že tento sa jej prihlásením stal konkurzným veriteľom dlžníka. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak bol konkurz, v rámci ktorého si konkurzný veriteľ prihlásil prihláškou pohľadávku, ktorú mal voči dlžníkovi a ktorú mu iný veriteľ, ktorý svoju vecnú legitímáciu nestratil poprel, zrušený, neexistuje zákonná podmienka pre ďalšie vedenie konkurzu, a tým ani incidenčného konania o určenie pohľadávky popretej v konkurznom konaní sp. zn. 1R/5/2014, ktoré sa po rozhodnutí Ústavného súdu SR transformovalo opätovne na reštrukturalizačné konanie, v ktorom má žalobca priznané rovnaké práva prihlásiť si svoju pohľadávku, aké mal zaručené aj v konkurznom konaní a v súlade s § 124 ZoKR v prípade jej popretia podať incidenčnú žalobu voči dlžníkovi. (veriteľ, ktorý doručil správcovi prihlášku, je oprávnený podať správcovi podnet, aby prihlásenú pohľadávku poprel)

25. Odvolací súd nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že okresný súd mal žalobu zamietnuť, keďže obaja účastníci incidenčného konania svoju vecnú legitímáciu a právo byť nositeľmi hmotného práva a hmotnej povinnosti, o ktoré v konaní šlo, zrušením uznesenia o vyhlásení konkurzu nestratili. Nedostatok aktívnej a ani pasívnej vecnej legitímácie nie je možné považovať za nedostatok podmienok konania, ktoré by malo za následok postup podľa § 161 CSP.

26. Konanie o žalobe o určenie pravosti, výšky alebo poradia pohľadávky v konkurznom konaní patrí medzi spory vyvolané konkurzným konaním, prostredníctvom ktorých sa vo vzťahu medzi veriteľmi navzájom vymedzuje okruh osôb oprávnených podieľať sa na rozvrhu výťažku speňazenia majetku majetkovej podstaty, miera tohto uspokojenia a poradie, v akom dochádza k úhrade pohľadávok jednotlivých veriteľov, pričom v zmysle ustanovení konkurzného zákona v spojení s § 32 ZoKR ide o tzv. zabezpečovacím právom alebo poradia zabezpečovacieho práva sa vedú výlučne za účelom zistenia oprávnenosti popretej pohľadávky.

27. Procesné podmienky pre vedenie incidenčnej žaloby, a to existujúce konkurzné konanie, ktoré nebolo možné odstrániť, prestali existovať, v dôsledku čoho musel súd prvej inštancie konanie o incidenčnej žalobe podľa § 161 ods. 2 CSP len zastaviť.

28. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v napadnutej časti prvej a druhej výrokovej vety vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

29. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní voči žalobcovi úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade § 262 ods. 2, v nadväznosti na § 251 Civilného sporového poriadku súd prvej inštancie.

30. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).